

SÖKANDE

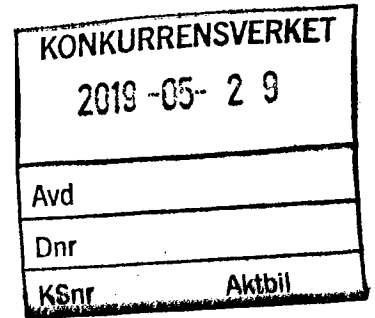
Väktarskolan VS AB, 556587-6355
Kårbacksgränd 1
961 43 Boden

MOTPART

Luleå kommun
971 85 Luleå

SAKEN

Överprövning av avtals giltighet enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar Väktarskolan VS AB:s yrkanden om att upphandlingen ska rättas samt att tilldelningsbeslutet ska upphävas och ärendet återförvisas till kommunen för ny upphandling.

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning av avtals giltighet.

BAKGRUND

Luleå kommun har genomfört direktupphandlingen ”Riktad egendomsbevakning” (dnr KLF 2019/487). Väckarskolan VS AB (Väckarskolan) var en av anbudsgivarna. I tilldelningsbeslut den 25 april 2019 meddelades att kommunen valt att anta K9- Security Dalarna (K9) som leverantör. Avtal tecknades den 29 april 2019.

PARTERNAS INSTÄLLNING

Vad Väckarskolan framför

Väckarskolan yrkar att avtalet den 29 april 2019 ska förklaras ogiltigt och att upphandlingen ska rättas genom att en ny anbudsutvärdering görs, där K9:s anbud förkastas och Väckarskolan antas som vinnande leverantör. I andra hand yrkar Väckarskolan att tilldelningsbeslutet ska upphävas och målet återförvisas till kommunen för ny upphandling. Väckarskolan framför bl.a. följande.

Efter kontakt med Skatteverket framkom att K9 inte är registrerad som arbetsgivare och därför inte kan ha personer anställda i företaget. Enda tillgängliga resursen är ägaren själv och K9 har varken styrkt sina resurser, erfarenhet eller leveransförmåga. Inte heller har K9 presenterat någon beskrivning av sitt upplägg för att förebygga skadegörelse på utpekade områden och platser eller hur arbetstimarna kan komma att fördelas.

Kommunen har vidare brutit i sin anbudsutvärdering och antagit ett anbud på grunder som strider mot gällande rätt. En väktarhund får endast brukas för personligt skydd och bevakning av egendom mot brottsliga angrepp, inte för spårning av klottrare med utrustning. Kommunens krav i upphandlingsunderlaget strider således mot Polismyndighetens föreskrifter. I anbudet från

K9 nämns inte att bevakningen ska utföras med hjälp av en spårhund tränad för ändamålet. Denna information, som kommunen grundat sitt tilldelningsbeslut på, framkommer inte av anbudet. Vidare ifrågasätts att åtta års erfarenhet, som inte styrkts i handlingar, väger tyngre än tio års erfarenhet som polis och spanare i grupp för särskilda insatser mot skadegörelse i kommunen. Kommunen har således brutit mot såväl likabehandlingsprincipen som vad som stipuleras i LOU om otillbörlig konkurrensfördel och att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet ska antas.

Eftersom det av K9 ingivna anbud inte uppfyller uppställda ska-krav ska anbudet förkastas och Väktarskolan tilldelas kontraktet. Genom tilldelningsbeslutet och avtalets tecknande förlorar Väktarskolan affärsmöjligheter och åsamkas omfattande och irreparabel ekonomisk skada.

Vad kommunen framför

Kommunen anser att ansökan om överprövning av avtalets giltighet ska avslås och framför bl.a. följande. Varken upphandlingsunderlaget eller upphandlingsförfarandet strider mot de grundläggande principerna i LOU. Kraven har varit relevanta utifrån kommunens behov. De krav Väktarskolan haft synpunkter på har inte omfattat något krav på dokumentation. Det kan vidare konstateras att upphandlande myndighet har stor handlingsfrihet vid genomförandet av direktupphandlingar. I direktupphandlingar ska således de allmänna principerna inte ges en lika strikt tillämpning.

För att rätten ska ogiltigförklara det avtal som ingåtts mellan kommunen och K9 krävs att någon av de situationer som räknas upp i 20 kap. 13 § LOU är tillämpliga. De situationer som är uppräknade är inte tillämpliga för den aktuella upphandlingen och det som Väktarskolan anfört utgör inte grund för att förklara avtalet ogiltigt.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrätten kan inledningsvis konstatera att det i målet framgår att kommunen och K9 har tecknat avtal i den aktuella upphandlingen den 29 april 2019. I 20 kap. 6 § andra stycket LOU anges att en upphandling inte får överprövas efter det att avtal har slutits mellan den upphandlande myndigheten och en leverantör. Rättens prövning är således begränsad till att avse avtalets giltighet och domstolen saknar laglig möjlighet att pröva om upphandlingen ska rättas samt att upphäva det aktuella tilldelningsbeslutet och förordna att upphandlingen ska göras om. Väktarskolans yrkanden härom ska därför avvisas.

I 20 kap. 13 § LOU finns en uttömmande uppräkningslista av de situationer då rätten ska förklara ett avtal ogiltigt. I bestämmelsens första stycke anges bl.a. att rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits utan föregående annonsering när det inte har varit tillåtet att använda direktupphandling enligt 19 kap. LOU. Av andra stycket framkommer vidare att ett avtal också ska förklaras ogiltigt, om det har slutits i strid med bestämmelserna om avtalsspärr, ett interimistiskt beslut eller tiodagarsfristen eller om avtalet har slutits före en underrättelse om tilldelningsbeslut. För ogiltighet i sådana fall krävs dessutom att någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i LOU har överträtts och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Förvaltningsrättens prövning är begränsad till de omständigheter Väktarskolan har anfört (jfr RÅ 2009 ref. 69). Väktarskolan har inte påstått att det aktuella avtalet är en följd av en så kallad otillåten direktupphandling enligt första stycket ovan. Övriga grunder i bestämmelsens första stycke är vidare inte aktuella i förevarande mål. För tillåtna direktupphandlingar gäller ingen

avtalsspärr (se 20 kap. 2 § 4 LOU). Inte heller i övrigt har det framkommit förutsättningar för att förklara avtalet ogiltigt enligt andra stycket. Väktarskolans ansökan om överprövning av avtalets giltighet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Överklagandet ska ges in till Förvaltningsrätten i Luleå men vara ställt till Kammarrätten i Sundsvall. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

Frida Englund
förvaltningsrättsfiskal

David Munck har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

